

както прѣжны-ты, и слѣдъ тѣхъ ся остави пакъ цѣлина, тогава такъво ораніе ся казва гребененіе. За гребененіе иде най-добрѣ такъва мочюрлива нива, коя-то отъ много-то безъ мѣрж влагж ся оре на тѣсны ивицы. Така гребенена земя не само испрѣхва отъ зимнаго студа та става по-ровка, иль еще и просжхва.

Земя-та ся оре съ различны строеве *плугове* и *орала*, съ мотыкж, съ бранж и съ валъ. Нѣ съ какво-то и както и да ся работи земя-та, то все ся прави: а) за да ся раствори и отпусти храна-та, что е скрыта у землѣ-тѣ, та да могутъ кореніе-ти да юж прикарать на растеніе-то; б) за да ся раскроjти и растроши земя-та на ситно, какво-то да просму-ква у неї и въздухъ, и влага и топлина, та да стане тя по-сгодна за растеніе-то; и най-сѣтнѣ в) за да ся доврьши троскотъ-ть и другъ такъвъ буренъ, кой-то прави пакость на посѣто-то растеніе.

Наспротивъ коя какъ отъ тыя три потрѣбы може по-лесно и по-харно да ся постигне и сврьши, и орачъ-ть така трѣбуva да ся води въ орань-тѣ си.

Нѣкои нивы, на пр. жилавы-ты глинавы нивы, трѣбуva повече пжти на пр. три четыре пжти да ся прѣорѣть на тогава да ся сѣять, а пакъ на другы нивы, на пр. на пѣсь-чливы-ты доста е само по еднажъ или по дважъ да ся орѣть. Нѣ жилава-та земя ако и да трѣбуva да ся оре по-вече пжти, пакъ не быва и тврдѣ чисто да ся оре и дроби, зачто-то кога-то навали много дѣждъ въ кышловито врѣмѧ ще ся обрѣне на кашѣ, а тогава като изсжхне стая на тврдѣ корж.

Легки пѣсьчливы нивы доста е да ся изорѣть еднажъ то, кога щѣть ся посѣять съ лѣтнинж, по-добрѣ е прѣди зимлѣ-тѣ да ся изорѣть. Нѣ ако такъва нива е обрасла съ буренъ и троскотъ, една орань и не стига, а трѣбуva да ся прѣоре и дважъ и трижъ за да ся искорени непотрѣбный буренъ.

Кога-то ся оре трѣбуva колко-то ся може да ся гляда да ся не оре нито кога е тврдѣ мокро, нито кога е много сухо, и само кога е посрѣдѣ влажно. Жилава земя кога ся оре мокра па изсжхне, бразды-ты и си сбиватъ та ставатъ по-жилавы; наопакы: пѣсьчлива и сипкава земя по-добрѣ е да ся оре мокра, зачто-то кога е суха тя быва много цврь-